

> Retouradres Postbus 357 Kralendijk Bonaire, Caribisch Nederland

Openbaar Lichaam Bonaire
t.a.v. Gezaghebber de heer J.R.E. Soliano en
leden van het bestuurscollege
Plasa Reina Wilhelmina 1
Bonaire, Caribisch Nederland

Rijkvertegenwoordiger

Postbus 357
Kralendijk
Bonaire, Caribisch Nederland
www.rijksdienstcn.com

Contactpersoon

Secretariaat Bonaire
T +599 717 83 33
Rijkvertegenwoordiger@Rijks
dienstCN.com

Rv/2025u/007

Datum 6 maart 2025
Onderwerp: Interbestuurlijk toezicht Selibon Lagun

Geachte Gezaghebber, geachte heer Soliano,

Geachte leden van het bestuurscollege,

Met betrekking tot het interbestuurlijk toezicht Selibon Lagun bespreek ik in deze brief de volgende zaken:

- Vervolg van het interbestuurlijk toezicht m.b.t. de voormalige indeplaatsstelling.
- Vervolg van het interbestuurlijk toezicht m.b.t. het informatieverzoek.
- Bestuurlijke samenwerking

1. Vervolg interbestuurlijk toezicht voormalige indeplaatsstelling – fase 3 interventieladder

Het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire heeft in haar uitspraak van vrijdag 21 februari het besluit tot indeplaatsstelling van 15 november 2024 vernietigd. De uitspraak bevestigt dat er sprake was van taakverwaarlozing op het gebied van vergunningverlening en handhaving door het bestuurscollege van Bonaire. De rechter concludeert echter dat het bestuurscollege nog een laatste korte termijn had moeten krijgen om de zaken op te lossen.

Met de uitspraak komt de verantwoordelijkheid voor de in de voormalige indeplaatsstelling benoemde besluiten en maatregelen weer bij het Bestuurscollege van Bonaire te liggen.

In de uitspraak noemt de rechter de inmiddels door de wnd. Rijkvertegenwoordiger genomen maatregelen wenselijk en noodzakelijk en deze worden in stand gelaten. Het

Gerecht stelt tevens in haar uitspraak dat het ervan uitgaat dat het bestuurscollege die maatregelen, voor zover nog niet gerealiseerd, op korte termijn alsnog zal realiseren. **Datum** 5 maart 2025

In de bijlage treft u het overdrachtdossier aan met betrekking tot de genomen maatregelen en besluiten binnen de voormalige indeplaatsstelling. De nog te nemen besluiten en af te ronden maatregelen worden in het overdrachtdossier nader toegelicht.

Gezien de uitspraak van het Gerecht ga ik voor wat betreft de nog te nemen besluiten en af te ronden maatregelen van fase 6 terug naar fase 3 van de bestuurlijke interventieladder. Ik verzoek uw bestuurscollege uiterlijk 4 april 2025 de bovenstaande besluiten te nemen en maatregelen af te ronden en mij hierover voor 4 april 2025 schriftelijk te informeren.

Er is over bovenstaande constructief overleg geweest met uw bestuurscollege en met uw ambtenaren zoals blijkt uit ons reguliere interbestuurlijk toezicht overleg van 25 februari en het ambtelijk overleg van 27 februari 2025. Ik zet mij ervoor in deze overleggen op constructieve wijze voor te zetten.

2. Vervolg interbestuurlijk toezicht informatieverzoek – fase 3 interventieladder

Daarnaast heb ik u op 27 december 2024 een informatieverzoek (fase 2) gestuurd over de situatie bij de stortplaats Selibon Lagun voor wat betreft onderwerpen die niet waren meegenomen in de voormalige indeplaatsstelling.

Op 27 januari 2025 heeft u hierop gereageerd. Deze reactie heb ik samen met u op 11 februari 2025 tijdens ons reguliere interbestuurlijk toezicht overleg besproken. Hierbij zijn ook vertegenwoordigers van de ministeries van IenW en BZK bij aangesloten. Tijdens het overleg op 11 februari heb ik u deze brief en onderstaand besluit reeds aangekondigd.

2.1. Besluit fase 3 bestuurlijk interventieladder

Naar aanleiding van uw reactie op 27 januari 2025 concludeer ik dat er sprake is van taakverwaarlozing en dat betekent dat ik over ga naar fase 3 van de bestuurlijke interventieladder: actief toezicht. In het kader van actief toezicht verzoek ik u om een verbeterplan op te stellen.

Hieronder constateer ik eerst een aantal zaken naar aanleiding van uw reactie van 27 januari. Daarop verzoek ik u, conform de afspraken die wij in ons overleg van 11 februari hebben gemaakt, een verbeterplan op te stellen ten aanzien van een aantal onderwerpen en in dit plan de antwoorden op de aanvullende vragen in mee te nemen.

2.2. Constateringen naar aanleiding van fase 2

Zoals de ILT in haar rapportages namelijk heeft aangegeven is de situatie bij Selibon Lagun zorgwekkend; complex en urgent. De ILT heeft in haar aanbiedingsbrief aan de wRv ook aangegeven dat er sprake is van taakverwaarlozing. Ook de uitspraak van het Gerecht bevestigt dat er sprake is van taakverwaarlozing.

Het is daarom goed om te lezen in uw reactie dat het bestuurscollege bezig is met het verbeteren van de situatie rondom de stortplaats en het afvalbeheer in het algemeen. Tegelijkertijd constateer ik een aantal zaken waarop een duurzame verbeteraanpak nodig is.

Datum
5 maart 2025

- Vergunning: u geeft aan de conclusies van de ILT te delen dat de stortplaats onvergund in werking is en dat het hebben van een noodzakelijke vergunning belangrijk is voor de juiste (juridische) sturing op een dergelijke inrichting. U schrijft dat er wordt gewerkt aan het opstellen van een vergunning in het kader van het IAB die in gaat op de hele inrichting, stortplaats en afvalcentrum en dat de Omgevingsdienst NL dit proces ondersteunt.
- Uitvoeringsprogramma IAB: er wordt gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma IAB, waarmee aan de wettelijke verplichting en de zorg voor een veilige en verantwoorde exploitatie van de stortplaats moet worden voldaan.
- Operationeel beheer: u deelt in uw brief dat u een offerte heeft opgevraagd bij Afvalzorg Nederland voor ondersteuning van Selibon bij operationeel beheer van de stortplaats en het afvalcentrum.
- Sturing: u merkt op dat het ontbreken van een vergunning niet betekent dat er geen sturing kan worden gegeven zonder vergunning, omdat de VromBES hier ruimte toe biedt (of verplicht) wanneer er risico's ontstaan die de veiligheid of het milieu schaden.
- Milieu, natuur en volksgezondheid: u erkent dat de huidige situatie risico's met zich mee kan brengen voor milieu, natuur en de volksgezondheid. Hier wil ik zelf graag aan toevoegen dat de recente metingen door de RIVM en Universiteit van Wageningen er op wijzen dat niet alleen de mogelijkheid bestaat, maar dat deze risico's er al zijn en milieuverontreiniging/ schadelijke emissies plaatsvinden.

Het is noodzakelijk dat het bestuurscollege nu concrete acties neemt en resultaten boekt om de situatie bij Selibon Lagun in lijn met wet- en regelgeving te krijgen en de door de ILT geconstateerde tekortkomingen te verhelpen.

2.3. Verbeterplan

Op basis van bovenstaande constatering en het feit dat er sprake is van taakverwaarlozing verzoek ik u een verbeterplan op te stellen ten aanzien van de situatie bij Selibon Lagun.

Ik verzoek u uiterlijk 4 april 2025 het verbeterplan met mij te delen.

Ik wil u vragen in dit verbeterplan concreet in te gaan op de planning, tussentijdse mijlpalen en de voor het uitvoeren van de stappen benodigde capaciteit, financiën en mandaten.

In het verbeterplan wil ik u inhoudelijk verzoeken ten minste in te gaan op een aantal onderwerpen en antwoord te geven op een aantal aanvullende vragen:

Datum
5 maart 2025

- Een mogelijke gedoogsituatie voor Selibon Lagun en de doorlooptijd daarvan, met daarbij aandacht voor de vragen:
 - o Het bestuurscollege geeft aan dat het de intentie is om tot de stortplaats vergund is de activiteiten onder voorwaarden te gedogen (3.1.5). Kan het bestuurscollege aangeven wanneer zij van plan is de gedoogbeslissing af te geven of indien dit al gebeurd is hiervan een afschrift sturen?
 - o De Wet VromBES biedt mogelijkheden om op te treden zonder vergunning wanneer er risico's ontstaan die de veiligheid of het milieu schaden. Selibon moet maatregelen treffen om milieuverontreiniging en gevolgen te voorkomen. Welke mogelijkheden ziet het bestuurscollege om op basis hiervan op te treden? We zien in het verbeterplan graag een concrete uitwerking van deze mogelijkheden (proces; tijdslijn; in te zetten acties)
 - o Het bestuurscollege geeft aan dat het toepassing verklaren van Europees Nederlandse verplichtingen en veiligheidseisen, richtlijnen kan bijdragen aan een meer uniforme aanpak en invulling van verantwoordelijkheden. Hoe zit het bestuurscollege dit voor zich (3.1.2)?
- De inzet van ondersteuning van Selibon bij het operationeel beheer van de stortplaats en het afvalcentrum, met aandacht voor zowel korte als lange termijn maatregelen. Dit omvat onder andere de inzet op het bestrijden van en voorkomen van brand en rookontwikkeling, het ontwerpen van afwerking van oude stortcompartimenten, de inrichting van nieuwe compartimenten en het nemen van maatregelen voor wateropvang en behandeling en stortgasvoorzieningen en de aanpak van ondergrondse branden:
 - o Het bestuurscollege geeft aan in de week van 27 januari het ontwerp-intrekkingsbesluit voor de vergunning van de incinerator / verbrandingsoven bij Selibon ter advisering aan de inspecteur van de ILT voor te leggen en daarna deze vast te stellen, publiceren en verzenden (3.2.2). Is dit inmiddels gebeurd? Indien dit gebeurt is ontvangen we graag een afschrift hiervan.
- Het vaststellen van een afvalvisie, zoals in uw brief aangegeven voor eind Q1;
- Het vaststellen van het uitvoeringsprogramma IAB door het bestuurscollege, zoals in uw brief aangegeven voor eind Q1;
- De herijking van het Afvalbeheer op Maat-programma, zoals in uw brief aangegeven voor eind Q2, in samenhang met de daarbij horende verantwoording over de Afvalbeheer op Maat-middelen:
 - o Het bestuurscollege geeft aan dat een deel van het afvalbeheerprogramma wordt ondergebracht in het herijkte programma Afvalbeheer op Maat. Welk deel beoogt het bestuurscollege buiten dit programma te houden en hoe raakt dit aan een integrale en duurzame aanpak (3.1.9)?
- Een besluit over de duurzame oplossing voor de omgang met biomedisch afval, in samenhang met de vastgestelde afvalvisie. Zoals aangegeven in uw brief voor eind Q2;
- Het vergunningsaanvraag en -behandelingstraject van Selibon Lagun;

- Op welke wijze het OLB van plan is een verzoek te doen aan de ministeries van VWS en IenW over de inzet van de RIVM voor de aanpak van onderzoek ten aanzien van de volksgezondheid en risico's bij de stortplaats Selibon Lagun en hoe de bewoners betrokken worden. Graag ontvangen we in het kader van het verbeterplan een concreet voorstel hiertoe zowel qua betrokkenheid van de bewoners alsmede de inzet van het RIVM.

Datum
5 maart 2025

2.4. Samenwerking met ministeries

Ik constateer dat de ministeries van IenW, BZK en LNVN hebben aangegeven bereid te zijn op basis van het door u op gestelde verbeterplan te bekijken waar ondersteuning en samenwerking aan de orde is.

Ik verzoek u in uw plan van aanpak zo concreet mogelijk aan te geven welke ondersteuning u nodig heeft vanuit de ministeries en hoe u de samenwerking met de ministeries vorm wilt geven. Op basis van het verbeterplan en uw ondersteuningsvraag kunnen de ministeries met u in gesprek gaan over hoe en waar de ministeries kunnen ondersteunen.

3. Conclusie

Zoals in deze brief aangegeven heb ik in het kader van het interbestuurlijk toezicht m.b.t. Selibon Lagun besloten integraal over te gaan naar fase 3 van de bestuurlijke interventieladder.

Dit doe ik omdat de situatie bij Selibon Lagun onverminderd zorgwekkend blijft.

Samenvattend verzoek ik u daarom in dit kader om voor 4 april:

- De nog te nemen besluiten en maatregelen in het kader van de voormalige indeplaatsstelling zoals benoemd in paragraaf 1 af te ronden en mij hierover schriftelijk te informeren,
- Het verbeterplan, zoals aangegeven in paragraaf 2, op te stellen en dit schriftelijk met mij te delen.

Hoogachtend,

Jan Helmond MPM
Wvd. Rijksvertegenwoordiger

Bijlage: Overdrachtsdossier maatregelen en acties voormalige indeplaatsstelling (inclusief diverse bijlagen)